

Nuomonė „Privačiųjų ir viešųjų investicijų telkimas ekonomikai gaivinti ir ilgalaikiams struktūriniais pokyčiams skatinti. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės plėtojimas“

(2011/C 15/05)

REGIONŲ KOMITETAS

- pabrėžia, kad VPSP projektai visų pirma neturėtų būti laikomi trumpalaikiu finansavimo sprendimu, bet turi būti vertinami iš viso gyvavimo ciklo perspektyvos pradedant planavimu, projektavimu, finansavimu, statyba ir baigiant eksploatacija. Turi būti atsižvelgiama į bendras sąnaudas visą projekto gyvavimo laikotarpį, nes tam tikrais atvejais sutarčių trukmė gali siekti 30 metų;
- mano, kad VPSP tinka ne visais atvejais, todėl, reikia įvertinti kiekvieną atskirą projektą, kiekvieną viešąją paslaugą ir kiekvieną inovaciją, ar partnerystė su privačiuoju sektoriumi sukurs pridėtinę vertę;
- mano, kad per anksti Komisijai imtis reguliuoti paslaugų koncesijas. Jeigu Komisija vis dėlto nuspręs, kad Bendrijos viešųjų pirkimų direktyvos turi apimti ir paslaugų koncesijas, labai svarbu, kad šios taisyklės būtų kuo paprastesnės ir kuo lankstesnės. Jos turėtų būti panašios į direktyvos dėl viešųjų darbų koncesijų nuostatas, bet jokia būdu ne į paslaugų viešuosius pirkimus reglamentuojančias nuostatas.

Pranešėja:	Catarina Segersten Larsson (SE/ELP), Vermlando krašto tarybos narė
Pamatinis dokumentas:	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl <i>Privačiųjų ir viešųjų investicijų telkimo ekonomikai gaivinti ir ilgalaikiams struktūriniais pokyčiams skatinti. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės plėtojimas</i>
	COM(2009) 615 galutinis

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina ES ir valstybių narių plataus užmojo ekonomikos atgaivinimo planus, kuriais siekiama stabilizuoti finansų sektorių ir sumažinti neigiamą finansų ir ekonomikos krizės poveikį paprastiesiems piliečiams ir realiajai ekonomikai. Kartu RK nori pabrėžti vietos ir regionų lygmens dalyvavimo svarbą;
- taip pat mano, kad šias ekonomikos atgaivinimo pastangas gali sustiprinti ir viešojo, ir privačiojo sektorių partnerystės (VPSP) – jos gali būti tinkamas metodas infrastruktūros projektams įgyvendinti, viešosioms paslaugoms teikti ir inovacijoms skatinti;
- šiuo požiūriu norėtų pabrėžti, kad VPSP projektai visų pirma neturėtų būti laikomi trumpalaikiu finansavimo sprendimu, bet turi būti vertinami iš viso gyvavimo ciklo perspektyvos – pradedant planavimu, projektavimu, finansavimu, statyba ir baigiant eksploatacija. Turi būti atsižvelgiama į bendras sąnaudas visą projekto gyvavimo laikotarpį, nes tam tikrais atvejais sutarčių trukmė gali siekti 30 metų;
- mano, kad VPSP tinka ne visais atvejais, todėl, reikia įvertinti kiekvieną atskirą projektą, kiekvieną viešąją paslaugą ir kiekvieną inovaciją, ar partnerystė su privačiuoju sektoriumi sukurs pridėtinę vertę;
- ragina vietos ir regionų valdžios institucijas atidžiai išnagrinėti visas jau pradėtas vykdyti ar dar tik planuojamas tarp-tautines išperkamosios nuomos sistemas viešajai infrastruktūrai ir kitiems bendriems VPSP projektams finansuoti, kad būtų galima išvengti nemalonių staigmenų ir rimtų padarinių biudžetui;
- nurodo, kad finansavimo sprendimai valstybėse narėse skiriasi. Pavyzdžiui, kai kuriose valstybėse narėse vietos valdžios institucijos gali pačios skolintis ir finansuoti dideles investicijas. Kadangi sąlygos labai skirtingos, RK mano, kad viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės gali būti taikomos tik tam tikrais atvejais siekiant efektyvesnio viešųjų finansų valdymo, operatyvesnio stambių projektų įgyvendinimo;
- mano, kad viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės gali būti veiksmingas viešųjų investicijų valdymo būdas, tačiau nuspręsti, kuris metodas labiausiai tinka konkrečiam projektui, viešosioms paslaugoms arba inovacijoms, turėtų vietos ir regionų valdžios institucijos. Būtina viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės prielaida įvertinti, kuri institucija ar kurios institucijos gali geriausiai prisiimti atsakomybę už įvairaus pobūdžio riziką;
- laikosi nuomonės, kad ES struktūriniai fondai arba Europos investicinis bankas (EIB) gali tam tikromis sąlygomis skirti lėšų, kurios būtų panaudotos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms remti;
- sutinka, kad viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės gali būti viena iš priemonių klimato kaitos sukeltoms problemoms išspręsti ir kad jos gali būti ekonomikos augimo ir užimtumo ES pramonėje ir viešajame sektoriuje gerinimo būdas;
- pabrėžia, kad labai svarbu palengvinti sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms dalyvauti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėse; MVĮ dažnai lieka nepakankamai išnaudotas ekonomikos augimo ir ilgalaikių darbo vietų kūrimo šaltinis;
- be to, vietos ir regionų valdžios institucijos gali geriausiai įvertinti, kaip turėtų būti finansuojamos viešosios paslaugos. Komitetas pabrėžia įvairias savivaldybių ir regionų atliekamas funkcijas, kadangi jie ne tik organizuoja, valdo ir kontroliuoja teikiamas paslaugas, bet ir patys gali jas teikti. Vietos ir regionų valdžios institucijos turi aiškiai apibrėžti, kokius reikia įgyvendinti tikslus viešajam interesui patenkinti, teikiamų paslaugų kokybę ir kainodaros politiką, taip pat stebėti šių tikslų įgyvendinimą;

12. pastebėjo, kad „partnerystės“ sąvoka dažnai interpretuojama plačiau nei jos pirminė apibrėžtis, todėl siūlo ateityje vartoti siauresnę viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės apibrėžtį, kuri reikštų ilgalaikius ryšius, bendrą rizikos prisiėmimą ir svarbius finansinius išpareigojimus. Todėl Komitetas mano, kad ypač svarbu tiksliau apibrėžti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, kad būtų galima deramai diskutuoti apie būsimas Bendrijos iniciatyvas;

Regionų komiteto pozicija dėl Komisijos siūlomų 5 svarbiausių veiksmų 2010 m.

Komisijos pasiūlymas sukurti darbo grupę

13. kadangi viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės skaičius vis auga, mano, jog svarbu sukurti tarptautinės paramos ir dalijimosi patirtimi sistemą. Vis dėlto RK norėtų ypač pabrėžti, kad sąlygos valstybėse narėse labai skiriasi, todėl viena iš prielaidų, kad viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės būtų sėkmingos, yra jų vystymas atsižvelgiant į vietos ir regionų sąlygas. Todėl RK mano, kad valstybėms narėms turi būti suteikta parama ir praktinės žinios;

14. jei ES lygiu bus sukurta atitinkama įstaiga ar grupė, mano, jog ypač svarbu, kad joje būtų atstovaujama vietos ir regionų lygmeniui ir kad RK būtų suteikta galimybė skirti vietos ir regionų lygmens atstovus;

Komisijos pasiūlymas dėl bendradarbiavimo su EIB, kad būtų padidintas VPSP prieinamas finansavimas

15. mano, kad bet kuris stambus investicinis projektas turi būti itin rūpestingai apgalvotas, kad vietos ir regionų valdžios institucijos ir privačios įmonės neatsidurtų beviltiškoje padėtyje, kai reikės skolą gražinti, turint omenyje, kad partnerystės apima ilgalaikius finansinius išpareigojimus. RK manymu, ES struktūrinių fondų lėšos yra labai svarbios viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms. Komitetas mano, kad EIB turėtų atlikti vis svarbesnį vaidmenį padedant sukurti pagrindą perspektyvioms ir novatoriškoms partnerystėms;

Komisijos pasiūlymas peržiūrėti atitinkamas taisykles ir metodus, kad būtų užtikrintas nediskriminavimas skirstant viešąsias lėšas, kai numatytas Bendrijos finansavimas

16. pritaria Komisijos pastangoms sudarant viešųjų pirkimų ir koncesijų sutartis ES lygiu užtikrinti šiuos pagrindinius Europos bendrijos steigimo sutarties principus: skaidrumą, lygias galimybes, proporcingumą ir abipusį pripažinimą;

17. Komisija galėtų dėti dar daugiau pastangų, kad viešųjų pirkimų teisė apimtų ir VPP;

Komisijos pasiūlymas sukurti veiksmingesnę inovacijų programą, kuri apimtų galimybę ES dalyvauti subjektų, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikloje ir tiesiogiai investuoti į konkrečius projektus

18. Komitetas galės suformuluoti gerai pagrįstą poziciją tada, kai bus apsvaistyti ir išaiškinti klausimai, susiję su ES dalyvavimu subjektų, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikloje ir tiesioginiu investavimu į konkrečius projektus, ir įvertinta, ar laikomasi subsidiarumo principo;

Komisijos ketinimas parengti pasiūlymą dėl koncesijų teisinės priemonės remiantis atliekamu poveikio vertinimu

19. mano, kad per anksti Komisijai imtis reguliuoti paslaugų koncesijas. Jeigu Komisija vis dėlto nutars, kad Bendrijos viešųjų pirkimų direktyvos turi apimti ir paslaugų koncesijas, labai svarbu, kad šios taisyklės būtų kuo paprastesnės ir kuo lankstesnės. Jos turėtų būti panašios į direktyvos dėl viešųjų darbų koncesijų nuostatas, bet jokia būdu ne į paslaugų viešuosius pirkimus reglamentuojančias nuostatas;

20. yra įsitikinęs, kad atsižvelgiant į ETT sprendimus, tolesnis viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės plėtojimas neturi sumažinti specialių poreikių žmonių galimybių išsidarbinti.

2010 m. spalio 5 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė

Mercedes BRESSO